

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XXII. — Izdan in razposlan dne 15. maja 1901.

Vsebina: (Št. 46—49.) 46. Razglas, da se izpreminja §. 7 Najviše dopustilnice z dne 15. decembra 1885. l. za lokomotivno železnico od Kolomyje v Slobodo rungursko (Ropo) s krili. — 47. Ukaz, s katerim se izpreminjajo določila §§. 2 in 3 ministrskega ukaza z dne 8. januarja 1878. l. gledé pristojbin, ki gredó meroskusnim uslužbencem za meroskuse zunaj meroskusnega urada. — 48. Razglas gledé omejitve oblasti podružnic c. kr. puncevalnih uradov. — 49. Ukaz, s katerim se izdajajo zdravstvenoredarstveni predpisi, da se zabranijo okužbe o priliki strokovnotehniške preskušnje in porabe reči, ki obsegajo kali na ljudi splošno prenosnih nalezljivih bolezni.

46.

Razglas ministrstva za železnice z dne 27. aprila 1901. l.,

da se izpreminja §. 7 Najviše dopustilnice z dne 15. decembra 1885. l. (drž. zak. št. 11 iz l. 1886.) za lokomotivno železnico od Kolomyje v Slobodo rungursko (Ropo) s krili.

Na podstavi Najvišega pooblastila se razveljavljajo določila v tretjem in devetem odstavku §. 7 Najviše dopustilnice z dne 15. decembra 1885. l. (drž. zak. št. 11 iz l. 1886.) za lokomotivno železnico od Kolomyje v Slobodo rungursko (Ropo) s krili.

Na mesto poprej omenjenih določil stopijo naslednje odredbe.

§. 7.

Tretji odstavek.

Delniška družba ima pravico izdati za prednostne zajme, ki jih vzprejme, delne zadolžnice, ki se morajo glasiti na zakonito deželno vrednoto, po načinih, ki jih določi državna uprava.

Deveti odstavek.

Družbena pravila, in pa obrazci prednostnih obligacij, ki se izdadó, potem osnovnih in prednostnih delnic potrebujejo odobri la državne uprave.

Wittek s. r.

47.

Ukaz trgovinskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za notranje stvari in finance z dne 3. maja 1901. l.,

s katerim se izpreminjajo določila §§. 2 in 3 ministrskega ukaza z dne 8. januarja 1878. l. (drž. zak. št. 8) gledé pristojbin, ki gredó meroskusnim uslužbencem za meroskuse zunaj meroskusnega urada.

Člen I.

§§. 2 in 3 ministrskega ukaza z dne 8. januarja 1878. l. (drž. zak. št. 8) gledé pristojbin, ki gredó meroskusnim uslužbencem za opravo mero-

skusov zunaj meroskusnega urada, se izpreminjata in naj se glasita:

§. 2.

Pristojbine za preskušanje zunaj uradnega kraja.

a) Za meroskuse zunaj uradnega kraja je računati dnevščin:

ako se porabi za meroskusno opravilo, vštveši čas za pot tja in nazaj, do 5 ur časa . . . . . 4 K,

ako se rabi več nego 5 do vštveši 10 ur za meroskusno opravilo vštveši čas, ki je potreben za pot tja in nazaj 8 „

ako se porabi več nego 10 ur za meroskusno opravilo, vštveši pot tja in nazaj . . . . . 10 „

Ako se porabi več časa nego 10 ur za meroskusno opravilo, vštveši pot tja in nazaj, naj stranka izroči meroskusnemu mojstru v namen preskušnje partikularija (§. 6) potrdilo o času, ki se je porabil za meroskusno opravilo (izvzemši čas za pot).

b) Za pot tja in nazaj je preračunati, ako se z oziranjem na obstoječa splošna določila gledé izbire najcenejšega pota ne vozi po železnici, parni cestni železnici ali s parnikom, vsakokratno poštno jezdino za dva konja brez postranskih pristojbin, po resnično prevoženem številu mirijametrov, za daljave pa, ki s potom tja in nazaj skupaj ne znašajo čez 15 kilometrov in to tudi tedaj, kadar znaša daljava manje nego 4 kilometre, 42 h za vsak kilometer. Razen tega se smejo zaračunati tudi mitnine, kolikor jih pride na prevožen kos pota po tam postavljenih mitnicah, ne da bi bilo treba njih plačilo dokazati z boletami.

Kar se tiče voženj v Dunajsko okolico, se ustanavlja, da se voznine po taksi smejo dovoljevati, samo za take vožnje, za katere so v Dunajskem redu za fiakre in enovprežne vozove odmerjeni določeni zneski, a za druge vožnje naj se zaračunja vsakokratna poštna jezdina, kakor je zgoraj ustanovljeno.

Če se kdo vozi po železnicah, sme zaračunati II., a če se vozi na parnikih, I. razred, v izmeri, omejeni z vsakokrat dovoljenimi ugodnostmi vožnje.

Za vožnje na kolodvore in plovstvene postaje in s kolodvorov in plovstvenih postaj naj se v račun postavlja oblastveno določena vozna taksa za voz z enim konjem. V tistih krajih, v katerih ni oblastveno določenih tarif za vozove

z enim konjem, je zaračunati 70% tistih voznih taks oziroma v kraju navadnih voznin, ki so ustanovljene za dvovprežnike v „zaznamku voznih taks, oziroma v kraju navadnih voznin od železniških in plovstvenih postaj v bližnje kraje“, izdanem po trgovinskem ministrstvu; tako preračunjeno vožnino je po tem, ali kaže znesek končno številko pod 5 ali od 5 više, okrožiti navzdol, oziroma navzgor na najbližnji znesek v vinarjih, ki se dá deliti s 5 oziroma z 10.

V tistih krajih, kojih železniške ali plovstvene postaje niso navedene v omenjenih vsakokrat veljavnih zaznamkih voznih taks, oziroma v kraju navadnih voznin, je dovoljeno zaračunati 50 h pristojbine za prenos prtljage.

c) Zaračunjati strošek za prevoz meroskusnih kolkov in vžigalnega železja ni dopuščeno.

Nasproti naj se, kjer stvar tako nanese, v račun postavljajo stroški za prevoz drugega za opravilo potrebovanega meroskusnega orodja (n. pr. priglednih plinomerov), in pa za potrebno pripomoč pri delu, ako stranka sama za-njo ne poskrbi, in sicer v resnično izdanem znesku.

§. 3.

Pristojbine za meroskuse v uradnem kraju zunaj meroskusnega urada:

a) Za meroskuse v uradnem kraju zunaj meroskusnega urada je zaračunati dnevščin:

ako se porabi za meroskusno opravilo časa do 4 ur . . . . . 2 K,

ako se porabi več časa nego 4 do vštveši 8 ur za meroskusno opravilo . 4 „

ako se porabi za meroskusno opravilo več časa nego 8 ur . . . . . 6 „

Ako se porabi za meroskusno opravilo več časa nego 8 ur, naj stranka meroskusnemu mojstru v namen preskušnje partikularija (§. 6) izroči potrdilo o času, ki ga je porabil za meroskusno opravilo.

b) Vozni stroški se smejo zaračunati samo na Dunaju in to v zmyslu določil ministrskega ukaza z dne 15. oktobra 1894. l. (drž. zak. št. 204) in v tistih mestih z večjo prostorninsko razsežnostjo, za katera se je v tem oziru ustanovila izjema.

c) Za prevoz vžigalnega železja, potrebnega za meroskusno opravilo, se sme, izvzemši v točki b) omenjene primere, v katerih se sme rabiti voz, zaračunati v kraju navadna nosnina.

Gledé prevoza drugega meroskusnega orodja, in pa potrebne pripomoči pri delu veljajo v §. 2, točki c) obsežena določila.

Člen II.

Ta ukaz stopi v veljavo z dnem, katerega se razglasi.

Koerber s. r.

Böhm s. r.

Call s. r.

48.

Razglas finančnega ministrstva z dne 5. maja 1901. l.

gledé omejitve oblasti podružnic c. kr. puncevalnih uradov.

Oziraje se na razglas z dne 27. januarja 1898. l. (drž. zak. št. 37) se s tem naznanja, da naj se oblasti podružnic c. kr. puncevalnih uradov gledé uradnega obravnavanja z inozemskim blagom v bodoče raztezajo samo na take pošiljatve zlatnine in srebrnine, ki so namenjene obrtnikom, kateri prebivajo v uradnem okraju dotične podružnice in so podvrženi činstinskemu prigledu, ali ki so last drugih ne med obrtnike spadajočih strank.

Böhm s. r.

49.

Ukaz ministrstva za notranje stvari v porazumu z ministrstvom za bogočastje in nauk z dne 11. maja 1901. l.,

s katerim se izdajajo zdravstvenoredarstveni predpisi, da se zabranijo okužbe o priliki strokovnotehniške preskušnje in porabe reči, ki obsegajo kali na ljudi splošno prenosnih nalezljivih bolezn.

1. Jemati in strokovnotehniško porabljeni smejo preskuševalne reči od bolnikov, ki so sumni okužbe s splošno prenosnimi kužnimi boleznimi n. pr. kozami, škrlatico, ošpicami, difterijo, oslovskim kašljem, trebušnim, blečnim in povratnim legarjem, kugo, kolero, lepro, grižo, rmeno mrzlico, vraničnim prasadom, smrkavostjo, liso, šenom, epidemsko odrve-

nelostjo tilnika, ali ki imajo take bolezni, nadalje od mrličev za takimi kužnimi boleznimi umrlih oseb, od živali, živalskih trupel in reči, ki se štejejo za okužene s kužnimi kalmi, splošno prenosnimi na ljudi, samo za to poklicani zdravniki, oziroma živnozdravniki, natančno ravna se po predpisih, izdanih gledé dotične kužne bolezni, in uporablja vse od znanosti zapovedane opreznosti, s katerimi se je moči ogniti tako okužbe svoje osebe kakor tudi drugih.

2. Neposredno mikroskopsko preiskavo odvzetih preiskovalnih reči v diagnostične namene je spravi ako moči na mestu samem, kjer se je odvzela preiskovalna snov, ali vendar na osamljenem kraju in osamljeno tako, da se takoj po izvršeni preiskavi vsi ostanki in sledovi okužene snovi narede zanesljivo neškodljivi s termičnim ali kemijskim uničenjem kali bolezni.

3. Opraviroma opravljati navadne mikroskopske preiskave v diagnostične namene, in to izvzemši vse poskuse s kulturami in živalimi, je dovoljeno le s posebnim dovolilom ministrstva za notranje stvari tistim strokovnjakom, ki imajo po mnenju najvišega zdravstvenega sveta za to popolno znanstveno usposobljenost in so dokazali, da razpolagajo s pripravnimi prostori za preiskovanje.

Mikroskopske preiskave o provzročiteljih kuge, kolere, rmene mrzlice, koz in blečnega legarja so izvzete od tega dovolila.

4. S poskusi s kulturami in živalimi združene bakteriološke preiskave snovi, ki imajo v sebi kužne mikroorganizme, se smejo načeloma vršiti samo v prostorih zavodov, urejenih nalašč za to.

Taki zavodi potrebujejo, ako niso kakor državni zavodi ustanovljeni po državnih oblastvih v porazumu z ministrstvom na notranje stvari kakor najvišim zdravstvenim oblastvom, posebnega odobriila ministrstva za notranje stvari, ki se dodeli doprašavši najviši zdravstveni svet za strokovno mnenje.

5. Načelnik kakega zavoda za bakteriološke preiskave, oznamene v točki 4, more biti praviloma samo zdravniški strokovnjak, ki ima poleg potrebne teoretske in praktične bakteriološke izobrazbe na polje kužnih bolezn. spadajoče znanje.

Izjemna pripustitev nezdravniških oseb se pridržuje ministrstvu za notranje stvari, doprašavši najviši zdravstveni svet za mnenje.

Načelnik je osebno odgovoren za vse poslovanje v zavodu in za ravnanje po vseh dotičnih predpisih.

V vsakem takem zavodu mora biti, ako je načelnik začasno odsoten ali zadržan, postavljen za

Navadna mikroskopska preiskava.

Opraviroma opravljati mikroskopsko diagnostičnih preiskav.

Bakteriološke preiskave s poskusi s kulturami in živalimi.

Vodstvo zavodov za bakteriološke preiskave.

odgovorno vodstvo zavoda strokovno popolnoma usposobljen njegov zastopnik, čigar ime je naznani predstojnemu političnemu oblastvu.

Uslužbenel
zavoda.

6. Za pomožno in službeno osebje se smejo porabljeni samo fizično zdrave, inteligentne in povsem zanesljive osebe brez moralnih napak, zlasti pijanosti.

Navodila.

7. Področje tega pomožnega in službenega osebja naj načelnik v posebnih navodilih natančno omeji in načelnik, oziroma njegov namestnik naj nadzoruje, da se bode točno ravnalo po predpisih.

Ta navodila, ki morajo biti v zavodu na pripravnem mestu nabita, morajo obsegati varnostne naredbe, na katere je treba paziti, da se zabranijo okužbe ob bakterioloških preiskavah in manipulacijah.

Uredba in obrat
zavoda.

8. Uredba zavoda mora biti taka in njegov obrat tako urejen, da se na eni strani zanesljivo odvrta nevarnost za osebe, ki imajo posel tam, na drugi strani, da se ne zatrosijo kužila na zunaj. Prostori zavoda ne smejo biti nameščeni v poslopjih, v katerih se stanuje, in v bolnicah ne poleg izb za bolnike ali stanovanjšč, ter morajo imeti nastopne posebne uredbe:

- a) Za bakteriološka dela s poskusi s kulturami in živalimi mora biti praviloma na razpolago več osamljenih prostorov, v katere ne smejo stopiti tuje osebe brez vednosti načelnika, oziroma njegovega namestnika.
- b) Ti prostori se morajo dati dobro zračiti. Tla, mize za poskuse z živalimi in sekcije živali, in pa posode za odpadke in druge ne več uporabne okužene predmete morajo biti iz neprepustne tvarine, ki se more lahko snažiti in razkuževati. Tudi stene delovnih prostorov je tako narediti, da se morejo lahko razkuževati.
- c) Poskrbeti se mora, da okužene stvari v nerazkuženem stanju ne morejo priti iz teh prostorov.

Trupla tako okuženih kakor vseh živali, ki so v preiskovalnih prostorih, je ali kemijsko ali s kuho sterilizovati ali takoj sežgati. Za ta namen bodi na razpolago pripravna peč za sežiganje.

- d) Osebe, ki imajo posel v bakterioloških delovnih prostorih, naj nosijo pripravno vrhno obleko, katero je, predno zapuste delovne prostore, odložiti in takoj shraniti v posebnih omarah.

Te vrhnje obleke je vselej, kadar se opazi, da so se onečistila s kužili in razen tega vsakokrat, predno se operejo, oziroma menjajo, zanesljivo razkužiti.

Osebe, ki imajo posel v omenjenih delovnih prostorih, smejo te prostore zapustiti še le, ko so povsem oznažile neodete in po razkužbi v dotiko s kužnimi snovmi došle dele telesa. Jesti, piti in pušiti je v teh prostorih prepovedano.

- e) Okužene živali je tako zapreti, da jim je v vseh okolišnih povsem nemožno uiti.

Kletke in shranke, v katere se zapirajo živali, morajo biti take, da se kužni odpadki nikakor ne morejo zatratiti ali zaprašiti. Nadalje se morajo dati lahko snažiti in razkuževati. Ako se ne namestijo v laboratoriju, morajo biti zanje pripravljeni osamljeni, tujim osebam nedostopni hlevi z neprepustnimi tlemi, ki se dadó lahko razkužiti.

9. Osebe, ki imajo posel v bakterioloških zavodih, so dolžne vsako obolenost takoj naznaniti načelniku in ostati v osamljeni oskrbi tako dolgo, da se ustanovi diagnoza in da se odloči o kaki zdravstvenoredarstveni odredbi.

Ravnanje, ako
oboli osebje
zavoda.

V tem primeru je načelnik, oziroma njegov namestnik dolžen se z zdravniško, oziroma bakteriološko preiskavo takoj prepričati o naravi bolezni in, ako se sumi kaka okužba, takoj naznaniti političnemu oblastvu.

Ako se sum kake kužne bolezni ne more izključiti s polno gotovostjo, je obolen osebo takoj strogo osamiti in opazovati, in poleg nemudnega naznanila sumnega primera pristojnemu političnemu oblastvu se morajo do njegove odredbe ukreniti vse tiste naredbe, ki so predpisane, oziroma pripravne v zdravstvenoredarstvenem oziru, ako se sumi kaka kužna bolezen.

V tistih primerih, v katerih se načelnik laboratorija sam udeležuje preiskav, veljajo z mislu primerno tudi zanj v spredaj stoječih odstavkih navedene odredbe.

10. Bakteriološke preiskave vsake vrste o provročiteljih kolere in kuge, in pa rmenne mrzlice, koz in blečnega legarja, izvzemši v §. 2 navedene diagnostične preiskave, se smejo vršiti samo v zato določenih državnih ali državno avtorizovanih zavodih.

Zavod za bakteriološke preiskave gledé kolere, kuge rmenne mrzlice, koz in blečnega legarja.

Za obratovanje takih zavodov so razen pogojev, naštetih pod 8 in 9, predpisani še nastopni:

- a) Dela se morajo vršiti v posebnih preiskovalnih prostorih, ki se dadó zapirati z glavnimi vratmi

in za katera naj načelnik ali njegov namestnik shranjuje ključ, ki odpira samo ta vrata.

Ti prostori morajo biti nadalje sami zase opremljeni z vsemi tistimi uredbami in instrumenti, ki so potrebni za preiskave mikroorganizmov poprej omenjene vrste in za opravljanje dotičnih preskusov z živalimi.

Zračilne odprtine je z drobnozanjkastimi varnostnimi mrežami iz žic zavarovati, da skozi nje ne morejo priti male živali, prav tako je okna zavarovati s primerno mrežasto tvarino, da ne pride skozi mrčes.

- b) Vse potrebne razkužbe je opravljati, kolikor pridejo v poštev okuženi predmeti, po zdravnikih samih, postavljenih za zavod, z odgovornostjo načelnika laboratorija, oziroma njegovega namestnika.

Sluge se smejo samo pod nadzorstvom in z odgovornostjo preiskovalnih zdravnikov privzemati za oprave, pri katerih bi eventualno mogli priti v dotiko s kužnimi predmeti.

- c) Osebe, ki imajo posla pri preiskavah, je, ako je znan vpliven in nenevaren način varnostnega cepljenja, v primernih presledkih privzeti takemu cepljenju.

- d) Osebe, ki imajo posla v teh zavodih, naj imajo razen vrhnih oblek tudi vrhnje čevlje, s katerimi je tako ravnati kakor z vrhnjo obleko.

- e) Rabljenemu pomožnemu osebju (laborantom slugam) je nakazati ves čas, dokler je odkazano za službovanje v takih zavodih, povsem osamljena in s posebnim straniščem opremljena stanovališča v zavodu ali kolikor moči blizu zavoda. Nikakor ne smejo te osebe v imenovanem času stanovati v kaki zasebni hiši.

11. Predmete, ki imajo v sebi za ljudi kužne, še virulentne kalii, smejo samo za to upravičeni, v točki 1 navedeni zdravniški organi ali za

preiskovanje avtorizovani zavodi pošiljati uradno oznaženim preskušališčem ali avtorizovanim preskuševalnim zavodom ali ti zavodi oddajati drugim takim zavodom.

Ti predmeti se smejo pošiljati samo v taken omotu, s katerim je kaka poškodba na prevozu gotov izključena in je dano poroštvo, da vsebina ne more prodreti skozi ovoj na zunaj, ako bi se eventualno posode ubile.

Za to so pripravne posode iz debelega stekla z vbrušanim steklenim zamaškom, katerega je prevezati z mokrim živalskim mehurjem ali s kavčukovino. Kužni predmet oklepajoče posode je razločno oznažiti in s suknenim blagom, napojenim z razkuževalno tekočino, ovite zamotati v trdno, neprepustno shranko, da se ne more ubiti uporabljaje elastično omotalno gradivo (vato, leseno volno, rezanico, slamo itd.).

Za izročevanje takih pošiljatev, dohajajočih na carinskih uradih iz inozemstva zavodom, veljajo gledé tega izdani predpisi in varnostne naredbe.

Vsebino pošiljatve je vselej napovedati in navesti ime odpošiljalca.

12. Za prodajo narejeni mikroskopski bakterijski preparati (s steklom pokriti preparati) in bakterijske kulture, ki nimajo v sebi virulentnih kužnih mikroorganizmov, vendar so narejeni iz kužne snovi, se smejo izdelovati samo v avtorizovanih zavodih.

13. Prestopki tega ukaza se kaznujejo po ministrskem ukazu z dne 30. septembra 1857. l. (drž. zak. št. 198), ako se ne uporabijo določila kazenskega zakona.

14. Ta ukaz stopi v moč z dnem, katerega se razglasi.

Koerber s. r.

Hartel s. r.

Promet s preparati iz nevirulentnih mikroorganizmov.

Kazenska določila.

Končna določila.

Pošiljanje kužnih preiskovalnih predmetov zavodom.

